

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi yleisistä kielitutkinnoista annetun lain muuttamisesta

Asia

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi yleisistä kielitutkinnoista annetun lain muuttamisesta (HE 230/2022 vp).

Valiokuntakäsittely

Valiokunnan mietintö: Sivistysvaliokunta (SiVM 18/2022 vp).

Päätös

Eduskunta on hyväksynyt seuraavan lain:

Laki

yleisistä kielitutkinnoista annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan yleisistä kielitutkinnoista annetun lain (964/2004) 2 §:n suomenkielinen sanamuoto, 3 §, 4 §:n 1 momentti, 5 §, 7 §:n 2 momentti, 9, 11 ja 13 §, sellaisena kuin niistä on 4 §:n 1 momentti laissa 543/2017, sekä
lisätään lakiin uusi 3 a ja 6 a § seuraavasti:

2 §

Tutkintojen hallinto

Yleisestä kielitutkintojärjestelmästä, sen kehittämisestä ja valvonnasta vastaa Opetushallitus. Opetushallitus voi tehdä yleisten kielitutkintojen laatimiseen ja arviointiin liittyviä sopimuksia korkeakoulujen kanssa.

Eduskunnan vastaus EV 184/2022 vp

3 §

Yleisten kielitutkintojen tutkintotoimikunta

Opetushallituksen yhteydessä on yleisten kielitutkintojen tutkintotoimikunta, jonka Opetushallitus asettaa enintään kolmeksi vuodeksi kerrallaan.

Tutkintotoimikunnassa on puheenjohtaja, varapuheenjohtaja ja enintään kahdeksan muuta jäsentä. Kullakin jäsenellä puheenjohtajaa ja varapuheenjohtajaa lukuun ottamatta on henkilökohtainen varajäsen. Jos puheenjohtaja, varapuheenjohtaja, jäsen tai varajäsen eroaa kesken toimikauden, Opetushallitus nimittää hänen tilalleen uuden jäsenen jäljellä olevaksi toimikaudeksi.

Tutkintotoimikunnan jäsenten tulee edustaa ainakin kielen opetuksen, kielitaidon testauksen ja työmarkkinoilla tarvittavan kielitaidon asiantuntemusta.

Opetushallitus päättää tutkintotoimikunnan jäsenten palkkiot.

Tutkintotoimikunnan kokoonpanosta ja asioiden käsittelystä tutkintotoimikunnassa annetaan tarkemmat säännökset valtioneuvoston asetuksella.

3 a §

Tutkintotoimikunnan tehtävät

Tutkintotoimikunnan tehtävänä on sen lisäksi, mitä 13 §:n 3 momentissa säädetään, käsitellä yleisten kielitutkintojen kehittämiseen liittyviä periaatteellisia ja yhteiskunnan tai kielitutkinnon suorittajan kannalta merkittäviä asioita sekä tehdä aloitteita kielitutkintojen kehittämiseksi. Tutkintotoimikunnan tehtävistä voidaan antaa tarkempia säännöksiä valtioneuvoston asetuksella.

4 §

Tutkintojen järjestäminen

Opetushallitus sopii yleisten kielitutkintojen järjestämisestä enintään viiden vuoden määräajaksi kerrallaan. Sopimuksia voidaan tehdä:

- 1) korkeakoulujen sekä valtion virastojen ja laitosten kanssa;
 - 2) sellaisten koulutuksen järjestäjien tai oppilaitosten ylläpitäjien kanssa, joilla on:
 - a) perusopetuslaissa (628/1998) tarkoitettu opetuksen järjestämislupa;
 - b) lukiolaissa (714/2018) tarkoitettu koulutuksen järjestämislupa;
 - c) ammatillisesta koulutuksessa annetussa laissa (531/2017) tarkoitettu tutkintojen ja koulutuksen järjestämislupa; tai
 - d) vapaasta sivistystyöstä annetussa laissa (632/1998) tarkoitettu oppilaitoksen ylläpitämislupa;
 - 3) perusopetuksen järjestäjänä olevan kunnan tai kuntayhtymän kanssa;
 - 4) muiden kuin 1—3 kohdassa tarkoitettujen rekisteröityjen yhteisöjen tai säätiöiden kanssa, joilla on riittävä asiantuntemus.
- — — — —

Eduskunnan vastaus EV 184/2022 vp

5 §

Tutkinnon järjestäjän tehtävät

Tutkinnon järjestäjän tehtävänä on:

- 1) järjestää tutkinnot sopimusehtojen mukaisesti;
- 2) tiedottaa tutkinnoista;
- 3) vastata tutkintotilaisuuksien valvonnasta;
- 4) ilmoittaa Opetushallitukselle viipymättä 6 a §:n 1 ja 2 momentissa tarkoitetuista tilanteista seuraamuksien määrittämiseksi;
- 5) toimittaa tutkintosuoritukset arvioitaviksi; sekä
- 6) toimittaa opetustoimen viranomaisille niiden tarvitsemat tiedot tutkintojen järjestämisestä.

Tutkinnon järjestäjään sovelletaan viranomaisten toiminnan julkisuudesta annettua lakia (621/1999), kun se käsittelee yleisten kielitutkintojen testimateriaalia.

Tutkinnon järjestäjien tehtävistä ja niitä koskevien sopimusten sisällöstä voidaan antaa tarkempia säännöksiä valtioneuvoston asetuksella.

6 a §

Seuraamus järjestyksen rikkomisesta ja vilpillisestä menettelystä

Tutkinnon suorittajan tutkintosuoritus katsotaan hylätyksi, jos hän syyllistyy järjestyksen rikkomiseen tutkintotilaisuudessa eikä tutkintotilaisuuden valvojan kehotuksesta huolimatta lopeta menettelyä.

Jos tutkinnon suorittaja syyllistyy vilpilliseen menettelyyn, siinä avustamiseen tai vilpin yritykseen tutkintotilaisuudessa, hänen tutkintosuorituksensa katsotaan hylätyksi ja hän menettää oikeutensa osallistua kyseisen kielen tutkintoon kuuden kuukauden ajaksi tutkintopäivästä. Jos menettely on toistuvaa tai muuten erityisen vakavaa ja haitallista, tutkinnon suorittajan tutkintosuoritus katsotaan hylätyksi ja hän menettää oikeutensa osallistua kyseisen kielen tutkintoon 12 kuukauden ajaksi tutkintopäivästä. Jos tutkinnon suorittaja on ehtinyt ilmoittautua suorittamaan tutkintoa uudelleen, Opetushallitus voi peruuttaa osallistumisen.

Päätöksen 1 ja 2 momentissa tarkoitettussa asiassa tekee Opetushallitus. Päätös pannaan täytäntöön tehdystä valituksesta huolimatta, jollei valitusviranomainen kiellä täytäntöönpanoa.

7 §

Arvioijat

Arvioijaan sovelletaan rikosoikeudellista virkavastuuta koskevia säännöksiä hänen suorittaessaan tässä laissa tarkoitettuja tehtäviä.

Eduskunnan vastaus EV 184/2022 vp

9 §

Tutkintotodistus

Tutkintoon osallistuja saa todistuksen, joka sisältää arvioinnin sen tasoisesta tutkinnosta, johon hän on osallistunut.

11 §

Tutkintomaksu

Opetushallitus perii tutkintoon ilmoittautuneelta tutkintomaksun. Tutkintomaksun määrästä eri taitotasoilla säädetään opetus- ja kulttuuriministeriön asetuksella noudattaen, mitä valtion maksuperustelaissa (150/1992) julkisoikeudellisista suoritteista perittävistä maksuista säädetään.

Tutkintomaksu palautetaan tutkintoon ilmoittautuneelle, jos hän on estynyt osallistumasta tutkintoon sairauden tai muun siihen rinnastettavan erityisen painavan syyn vuoksi eikä voi osallistua seuraavaan järjestettävään tutkintoon. Maksua ei palauteta, jos esteestä ei ole ilmoitettu tutkinnon järjestäjälle ennen tutkintotilaisuutta. Hakemus maksun palauttamisesta tulee tehdä Opetushallitukselle kahden viikon kuluessa tutkintopäivästä.

13 §

Muutoksenhaku

Edellä 7 §:n 1 momentissa ja 11 §:n 2 momentissa tarkoitettua hakemusta koskevaan päätökseen saa vaatia oikaisua. Oikaisuvaatimuksesta säädetään hallintolaissa (434/2003).

Muutoksenhausta hallintotuomioistuimeen säädetään oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa (808/2019).

Tutkintosuorituksen arviointia koskevaan päätökseen saa vaatia yleisten kielitutkintojen tutkintotoimikunnalta oikaisua. Oikaisuvaatimus on toimitettava tutkintotoimikunnalle 14 päivän kuluessa siitä ajankohdasta, jolloin tutkinnon suorittajalla on ollut tilaisuus saada arvostelun tulokset sekä arvosteluperusteiden soveltaminen omalta kohdaltaan tietoonsa. Muutoin oikaisuvaatimusmenettelyssä sovelletaan, mitä hallintolaissa säädetään. Tässä momentissa tarkoitettua oikaisuvaatimuksesta annettuun päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Ennen tämän lain voimaantuloa asetettu yleisten kielitutkintojen tutkintotoimikunta jatkaa toimintaansa toimikautensa loppuun.

Eduskunnan vastaus EV 184/2022 vp

Helsingissä 29.11.2022

Eduskunnan puolesta

puhemies

pääsihteeri